
Fra: Knut Erik Beyer-Arnesen [mailto:knut.erik.beyer-arnesen@abelia.no]
Sendt: 6. juni 2013 23:29
Til: Postmottak KD
Kopi: Johansson Toril; Vige Gro Beate; Paul Chaffey
Emne: Høringsuttalelse fra Forum for Fagskoler - Ny forskrift til fagskoleloven

Vedlagt følger høringsuttalelse fra Forum for Fagskoler om ny forskrift til fagskoleloven. Vi ser på departementets forslag til ny forskrift til fagskoleloven som et skritt i riktig retning for å bidra til økt fleksibilitet og gode overganger utdanningssystemet. Men vi har noen forslag som vi mener vil ivareta intensjonene i lovrevisjonen av 2010 enda bedre:

- ◆ Forum for Fagskoler foreslår at forskriften innfører studiepoeng for fagskoleutdanning da dette best vil ivareta de tydelige intensjonene og føringene som ble gitt av Stortinget da fagskoleloven ble revidert i 2010.
- ◆ Når det gjelder definisjonen av «emner» som fremkommer av merknaden, anbefaler vi at denne justeres i tråd med definisjonen som benyttes i departementets egen database for statistikk om fagskoleutdanning DBH-F.
- ◆ Forum for Fagskoler foreslår at ved studier av en varighet på 30 poeng settes grensen for å utstede vitnemål til 15 fagskolepoeng/studiepoeng.
- ◆ Forum for Fagskoler foreslår at fagskolene får anledning til å utstede vitnemål som spesifiseres med fagskolepoeng/studiepoeng på NOKUT-godkjente utdanninger så fremt den bygger på samme godkjenning som de gjeldene tilbudene.
- ◆ Forum for Fagskoler anbefaler at Fagskolerådet sin mal for vitnemål tas inn i forskriftene for å sikre ensartet bruk av innhold og bruk av terminologi.
- ◆ Forum for Fagskoler foreslår derfor at merknaden i forskriften endres slik at det blir mulighet for også å få godkjent generell studiekompetanse som opptaksgrunnlag for innen fagområdene "kunst, kultur, design og håndverk", "media og kommunikasjon", " IKT og merkantile fag".

For Forum for Fagskoler,

Mvh.

Knut Erik Beyer-Arnesen, styreleder
Forum for fagskoler

Abelia, Foreningen for kunnskaps- og teknologibedrifter i NHO
Middelthunsgate 27, Postboks 5490 Majorstuen, 0305 Oslo
www.abelia.no

M: 932 42 138

E: knuterik@abelia.no

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 Oslo

Vår dato 06.06.13
Deres dato 22.03.13
Deres referanse 12/632

Att: Toril Johansson og Gro Beate Vige
Sendes elektronisk til:
postmottak@kd.dep.no

Høringsuttalelse fra Forum for Fagskoler - ny forskrift til fagskoleloven

Forum for Fagskoler ser på departementets forslag til ny forskrift til fagskoleloven som et skritt i riktig retning for å bidra til økt fleksibilitet og gode overganger utdanningssystemet. Men vi har noen forslag som vi mener vil ivareta intensjonene i lovrevisjonen av 2010 enda bedre.

Fagskolepoeng kontra studiepoeng

Da Stortinget vedtok revisjonen av fagskoleloven i 2010 ga de tydelige føringer på at intensjonen var å gjøre overgangene i utdanningssystemet mer fleksible for studentene. Oppnådd kompetanse i en del av utdanningssystemet skulle verdsettes i en annen del av utdanningssystemet, og da spesielt mellom fagskoleutdanning og høyskole- og universitetsutdanning. Mer konkret ble dette formulert slik:

"Komiteen støtter også at det i tillegg foreslås å innføre hjemmel for å utarbeide forskrifter om henholdsvis fagskolepoeng, fritak for, eller innpassing av, annen likeverdig utdanning og kompetanse og felles vurderingsuttrykk ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering.

Komiteen mener det er viktig å gjøre dette for å få til gode overgangsordninger mellom fagskoler, for å lette overgang fra høyere utdanning til fagskoleutdanning og for å muliggjøre og tilrettelegge for realkompetansevurdering for fagskoleutdanning."

I presiseringen av dette ber også komiteen spesielt departementet om å involvere Nasjonalt fagskoleråd i hvordan oppnå best oppnå disse målene:

"Komiteen deler oppfatningen om at verdien av fagskoleutdanning bør synliggjøres bedre enn i dag og at skillelinjene mellom utdanningssystemene bør bygges ned. Komiteen ber derfor departementet om å involvere det nyopprettede fagskolerådet i utarbeidelsen av et rammeverk som muliggjør enklere og mer forutsigbare overganger mellom fagskoler og høyere utdanning. Sentralt i dette ligger å anerkjenne den faktiske kunnskapen og kompetansen en tilegner seg gjennom fullført fagskoleutdanning."

I Kunnskapsdepartementets forslag til ny forskrift for fagskoleutdanningen foreslås det å innføre fagskolepoeng som et av grepene for å løse denne problemstillingen. Men fagskolepoeng løser kun overgangen mellom fagskoleutdanningene. De offentlige fagskolene har allerede i mange år benyttet seg av fagskolepoeng. Men erfaring viser at høyskoler kun unntaksvis anerkjenner fagskolepoeng ved innpassing til en bachelorutdanning.

Mange fagskoler har avtaler med utenlandske universiteter om innpassing av fagskoleutdanninger inn i en bachelorutdanning. Erfaring viser at når disse studentene kommer tilbake til Norge og søker om opptak til et masterstudium, så blir de uten unntak avvist. Begrunnelsen er at studentene kun kan dokumenterer tilsvarende 60-120 studiepoeng fra det utenlandske universitetet. Fagskolepoengene som de har oppnådd ved en norsk fagskole teller ikke - på tross av at de har oppnådd en bachelorgrad ved et utenlandsk universitet.

Når man satser 1-2 år av sitt liv på å heve sin kompetanse, så er det ikke urimelig at dette også gir en økonomisk uttelling i form av økt lønn. Mange som tar fagskoleutdanning som gir fagskolepoeng går glipp av dette, da det ikke foreligger avtaler om at fagskolepoeng utløser lønnsøkning. Det gjør det derimot for studiepoeng. Slik sett vil studiepoeng for fagskoleutdanning også bidra til øke anseelse og motivasjonen for å heve sin kompetanse gjennom fagskoleutdanning - til beste for den enkelte og samfunnet som etterspør denne kompetansen.

Erfaringer fra Danmark viser også at bl.a. felles poengsystem for fagskoler (erhvervsakademier) og høyskoler- og universiteter har bidratt til en meget god utvikling og sterk vekst i fagskoleutdanningene over de siste årene.

Et bærende element ved innføring av Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk er bruk av læringsutbyttebeskrivelser. Læringsutbytter er en felles metode for å beskrive forventet utbytte av utdanningsprogrammer. Studiepoeng gir informasjon om forventet arbeidsinnsats for å oppnå læringsutbyttet. Det er derfor læringsutbyttebeskrivelsene som angir utdanningens egenart. Læringsutbyttebeskrivelsene vil danne grunnlag for innpassing til studier mellom fagskoleutdanninger, høyskoleutdanninger og mellom fagskole- og høyskoleutdanninger.

Vi vil samtidig presisere at vi ikke foreslår at studiepoeng oppnådd ved en fagskoleutdanning, uavhengig av innhold, skal gi automatisk innpassing i en høyskoleutdanning eller omvendt. Vi forutsetter at det utvikles gode systemer og metoder for vurdering av hvilke læringsutbytter i et studium som egner seg for innpassing i et annet studium.

Det kan da godt være at en student må gjennomføre 240 studiepoeng for å oppnå en bachelor som kombinerer en fagskoleutdanning og en høyskoleutdanning, som ellers bare hadde krevd 180 studiepoeng dersom den ble gjennomført som en ren høyskoleutdanning. Til gjengjeld blir utdanningen bredere og enda mer rettet mot næringslivets behov.

Forum for Fagskoler foreslår at forskriften innfører studiepoeng for fagskoleutdanning da dette best vil ivareta de tydelige intensjonene og føringene som ble gitt av Stortinget da fagskoleloven ble revidert i 2010.

§ 1 - Innpassing og fritak

Den foreslåtte forskriftsteksten med kommentarer mener Forum for Fagskoler fanger opp et av de helt sentrale behovene ved en utdanning som er karakterisert gjennom nærhet til arbeidsmarkedet, stor fleksibilitet og evne til å tilpasse seg skiftende behov.

Når det gjelder definisjonen av «emner» som fremkommer av merknaden, anbefaler vi at denne justeres i tråd med definisjonen som benyttes i departementets egen database for statistikk om fagskoleutdanning DBH-F: "Med Emne menes de minste resultatbærende enhetene, som gir uttelling i form av fagskolepoeng. Med minste resultatbærende enhet menes alle enheter som gir en selvstendig karakter og som studenten må bestå for å få godkjent et vitnemålgivende utdanningstilbud. Enhetene kan variere i omfang og skal fremkomme i det ferdige vitnemålet."

§ 2 – tilknytningskrav for utstedelse av vitnemål

Departementet foreslår at "For at en fagskole skal kunne utstede vitnemål eller annen dokumentasjon for fullført utdanning, må minst 30 av fagskolepoengene som skal inngå i beregningsgrunnlaget, være avlagt ved fagskolen." Det finnes mange spisse og spesialiserte fagskolestudier med en varighet av 30 fagskolepoeng. Ofte går disse på deltid over en periode på et år. Forslaget innebærer en redusert fleksibilitet for studentene. Eksempler på dette er:

- Studenter som følger et stedbasert studium og flytter i løpet av året ikke vil ha anledning til å fullføre studiet på det stedet de flytter til, eller ønsker av andre årsaker å bytte studiested.
- Studenter som ønsker å bytte gjennomføringsform fra stedbasert til nettbasert eller omvendt.

Forum for Fagskoler foreslår at ved studier av en varighet på 30 poeng settes grensen for å utstede vitnemål til 15 fagskolepoeng/studiepoeng.

Dette tilsvarer reglene i høyskole og universitetssektoren hvor grensen settes til halvparten av minste enhet for en høyskoleutdanning (høyskolekandidat). Da blir behovet for en større grad av fleksibilitet ivaretatt, samtidig som man unngår fragmentering. For øvrig støtter vi departementets forslag.

Fagskolepoeng/Studiepoeng med tilbakevirkende kraft

Departementet foreslår at anledningen til å tildele fagskolepoeng skal avgrenses til studenter som starter et studium fra høsten 2013. Departementet vektlegger dermed *når* studenten starter et studium, kontra *innholdet* i studiet. Dette vil oppleves urimelig for studenter som har tatt fagskolestudier eller er i ferd med å gjennomføre fagskolestudier som bygger på den samme NOKUT-godkjenningen og dermed med samme innhold. Sett fra fagskolene sin side vil skillet på høsten 2013 virke ganske kunstig da de allerede i to år har rapportert inn studentenes gjennomførte fagskolepoeng til offentlige myndigheter.

Forum for Fagskoler foreslår i stedet at fagskolene får anledning til å utstede vitnemål som spesifiseres med fagskolepoeng/studiepoeng på NOKUT-godkjente utdanninger så fremt den bygger på samme godkjenning som de gjeldene tilbudene.

Vi har forståelse for at retten til å få innvilget en stipendandel avgrenses til å gjelde for studenter som starter fra høsten 2013 dersom forslaget kan få budsjettmessige konsekvenser. Dette gjelder vel å merke i godkjente deler/emner av en fagskoleutdanning. Studenter som har fullført og bestått en komplett fagskoleutdanning må selvsagt ha rett til sin stipendandel som tidligere.

§ 4 - felles vurderingsuttrykk

Nasjonalt Fagskoleråd har utarbeidet en anbefalt mal for vitnemål for fagskoleutdanning som omfatter bruk av en felles terminologi og krav til innhold. Denne blir nå tatt i bruk i hele fagskolesektoren. Vi anbefaler at dette tas inn i forskriftene for å sikre ensartet bruk av innhold og bruk av terminologi. Dette vil igjen gjøre det enklere for arbeids- og næringsliv å vurdere et vitnemål fra en fagskole.

Helt konkret foreslår vi følgende ordlyd til forskriften:

1. Institusjonen utferdiger vitnemål om fullført utdanning. Vitnemålet skal ha følgende innhold og benytte angitte terminologi på henholdsvis norsk og engelsk:

a) Vitnemål. Gradsbetegnelse: Vocational Diploma.

b) Navn, varighet og utdanningstype på fagskoleutdanningen. Som engelsk betegnelse på utdanningstype benyttes "tertiary vocational education".

c) Vitnemålet skal også inneholde overordnet læringsutbytte, hovedemner, avsluttende vurdering, studiepoeng og NKR-/EQF-nivå.

2. Den enkelte tilbyder kan gi ytterligere informasjon på vitnemålet eller som vedlegg.

3. Den som ikke har avsluttet utdanning, skal på anmodning gis karakterutskrift for de emner som han eller hun har bestått.

Opptakskrav

Forum for Fagskoler har gjentatte ganger tatt opp problemstillingen knyttet til opptakskrav i forskriften som medfører at opptaksgrunnlaget for en rekke studier innen "kunst, kultur, design og håndverk", "media og kommunikasjon", " IKT og merkantile fag" utelukker 99% av den tradisjonelle søkergruppen til disse studiene. Riktignok er det innført en prøveordning for disse fagområdene. Men departementet er allerede blitt presentert for entydig dokumentasjon basert på tidligere gjennomførte studier som viser at studenter som er tatt opp på grunnlag av generell studiekompetanse fullfører og oppnår vel så gode resultater som studenter som er tatt opp på grunnlag av yrkesfag fra videregående skole. Saken aktualiseres ytterligere nå når Kunnskapsdepartementet i - St. Meld. 20 (2012–2013) På rett vei - foreslår å gjøre både formgivningsfag og medier og kommunikasjon til egne studieforberedende program.

Forum for Fagskoler foreslår at den omtalte merknaden i forskriften endres slik at det blir mulighet for også å få godkjent generell studiekompetanse som opptaksgrunnlag for innen fagområdene "kunst, kultur, design og håndverk", "media og kommunikasjon", " IKT og merkantile fag".

Vennlig hilsen,
Forum for Fagskoler - Abelia

Paul Chaffey
Sign.

Adm. dir. Abelia

Knut Erik Beyer-Arnesen
Sign.

Styreleder – Forum for Fagskoler

